

SORSDÖNTŐ SZAVAK

Olivér, az újságíró éppen Kaposvárra készült Nyíregyházáról, ahol hasztalan legyeskedett özvegy Jeniczeyné, született Súly Nelli körül. Több ízben megkérte a szép özvegy kezét, de amaz szórakozott fölényvel vonta meg a vállát s mindenkor azt mondta:

— Nem leszek az öné uram.

Csupán ily ünnepélyes alkalomkor beszélt így, egyébként magázta Olivért. Mindenképpen tény, hogy Olivér nem bírta tovább a reménytelen epekedést, úgy határozott hát, hogy az ország másik végében telepszik meg.

Egy mondaton, egyetlen kurta mondaton fordult meg, hogy ez a terve nem vált valóra. Ez a végzetes mondat különben számos ember sorsában idézett elő döntő fordulatot. Az érdekeltek között Olivéren kívül meg kell említenünk Jeniczeynét, született Súly Nellit, a hugát, Bellát, valamint dr. Hiasztovszky Kazimirt, ki ügyvéd volt Szombathelyen.

Mielőtt a végzetes mondatot ismertetnénk, hadd említsük meg, hogy a Súly lányoknak volt egy nagynénjük Pesten: — Lotti néni. A derék hölgy, miután maga visszavonult a szerelem porondjáról, rokonai és ismerősei szívbéli ügyeinek áldozta erőit. Házasságokat hozott tető alá, békített, közvetített, még az önzetlen keritéstől sem riadt vissza, annyira szerette, ha körötte a szerelem forráságában izzanak a szívek.

Bellát már régóta férjhez szerette volna adni, szerzett is neki egy

kevésbé vonzó küllemű, de jól kereső szombathelyi ügyvédet, dr. Hiasztovszky Kazimirt. Úgy intézte, hogy valahányszor az ügyvéd Pestre jött, Bella éppen vendégségben volt nála. A csinos lány megtetszett az ügyvédnek. Ilyenformán Lotti néni célt ért. Az ügyvéd bejelentette szándékát, hogy a lány kezét megkéri. Bella tehát vonatra ült, hogy igent mondjon, nem annyira a vőlegénye iránti vonzalomból, inkább azért, hogy pártában ne maradjon.

A szép Bella a szüleinél lakott Debrecenben s a véletlen akaratából éppen arra a vonatra szállott, melyen Olivér utazott Pestre menet. Amint Olivér kihajolt a vonat ablakán, a debreceni állomás félhomályában Jeniczeynét pillantotta meg, kinek a

hideg szíve elűzte Nyíregyházáról. Azon nyomban szölogatni kezdte s a fülkéjébe hívta, hol — mint mondta — van bőven hely.

A félreértés a fülkében derült ki.

— Méltóztassék megbocsátani, kezét csókolom, de annyira hasonlít a kedves testvéréhez ...

— Sohse mentegetődzék — vágott közbe a lány —, olyan gyakran tévesztenek össze Nellivel, hogy beleszoktunk s közösen használjuk a barátainkat.

Igy hangzott a végzetes mondat, kétségtelenül kétértelműen. S mivel Olivér oly kitaratóan érdeklődött Jeniczeyné iránt, Bella ezt a vággyá érlelődött érdeklődést készen kapta, hiszen Olivér abban a hiszenben volt, hogy Nelli száll föl a vonatra s amint meglátta, mindjárt megkívánta. Egy perccel ezután, hála a lány szavainak, Olivér vágyai az n-edik hatványra hágtak. A kifejezésben ugyanis, hogy barátainkat közösen használják, fölötte sok minden belefért, például a föltevés, hogy Olivér barátja Jeniczeynének, azaz Nelinek, valamint az, hogy Nelli barátai egyben Bella barátai, tehát neki joga van Bellára, sőt Bella élni kíván e joggal, különben miért célzott volna a közös használatra?

Mindezek a bajosan átvilágítható elemek a cinkosság kötelékébe fonták kettejüket s ezen mit sem változtatott a tény, hogy Bella beszéd közben nem arra gondolt, amire Olivér, mert mikor a férfi mosolyából kiolvasta a szavainak tulajdonított sikamlós értelmet, elmosolyodott s ezzel jóváhagyta a valójában hamis értelmezést. Jóváhagyásával fölbátorította a férfit, mintegy maga adott jelt, hogy dobják félre a társadalmi gútlások gúzsát. Ketten voltak a fülkében, az alkalmat kihasználták, csókolózni kezdtek.

Hajduszoboszlón új utas foglalt helyet a fülkében, egy szigorú tekintetű, szikár úriember, aki száraz bocsánatkérés után fölguyjította a lámpát s hozzálátott újságot olvasni. Olivér és Bella a folyosón folytatta a csókolózást. Mire Pestre értek, akkora éhség uralkodott el érzékeiken, hogy nem tehettek mást, szobát béreltek az állomás mellett egy kétes tisztaságú hotelben.

Megérkezett a szombathelyi ügyvéd, eltökélten a házasságra. Szerencsére hosszabb időre jött, mindamellett Lotti nénit idegesítette, hogy a huga nem futott be a mondott időre, levélben sürgette hát, hogy ne késlekedjék, különben elszalasztja a pártit.

Néhány nap múlva Bella szüleinek válaszából Lotti néni megtudta, hogy a lány ekkor és ekkor Pestre utazott s azóta bizonyosan ott is van már. Az idős hölgy rosszat sejtett s az ügyvédhez fordult tanácsért. Hiatovszky Kazimir elgondolkodott s azt mondta, utána jár az ügynek. Lotti néni soha többé nem látta. Viszont kapott tőle egy levelet, melyben hamisi-

tatlan ügyvédi nyelvezettel tudatta, hogy a mátkájával szánt hajadon — a bejelentőlap tanúsága szerint — immár nyolcadik napja tartózkodik egy garni-szállóban, nyilván nem lelkigyakorlatok üzése céljából.

A házasság füstbe ment. Lotti néni a garni-szállóba sietett, hogy megmártogassa magát a bűnös szerelem légkörében. Reggelinél lette a szeretőket, kíváncsiságában a szeme fölgyúlt, szinte lobogtak a tásák alatta. Olivérra olyan büszkén nézett, mintha ő szerezte volna a hugának.

— Szedelőzködj, fiam — szólt rá Bellára — ilyen zug szállóban nem maradhatsz.

Olivér valamelyest bambán tekintett a távozók után. A küszöbről Lotti néni elszánt kacsintást küldött feléje:

— Holnap szívesen látom ebédre, fiatalember.

Amint egyedül maradt, Olivér úgy érezte, hogy szerelmes Bellába. A lány éppoly szép volt, mint az özvegy, de kőszív helyett a világ legforróbb szíve parázslott kicsiny kebelében. Másnap szinte röpiült Lotti nénihez. Óriási csokor virág a honga alatt, türelmetlenül topogott az ajtó előtt. Az ajtó kinyílt, Nelli, azaz özvegy Jeniczeyné nyitotta ki.

— Parancsoljon, kedves Olivér — mondta a világ legtermészetesebb hangján.

Olivér fülig pirult zavarában s mialatt kényszeredetten gyömöszölgette a markában a virágcokrot, úgy érezte, hogy Bellát illetően tévedésben volt, valójában még mindig Nellit szereti, a kőszívével együtt.

— A virágot tegye oda — rendelkezett az özvegy — tudom, hogy nem nekem hozta. Sajnos, apám nyugtalan lett Lotti néni levele miatt, feljött s visszavitte Bellát Debrecenbe. A virágot majd átadjuk Lotti néninek.

Lotti néni arcáról vastagon sugárzott a gyász. Odavolt a reménye, hogy Bella és Olivér szerelmét istápolhassa.

— Ne búsuljon fiam — vigasztalta — én majd visszahozom. Ugye, szereti?

— Nagyon — sóhajtozott Olivér teletüdőből.

Nelli megrezzent, mint akibe tűt szúrtak. Ebéd alatt hallgatott, ebéd után fölsóhajtott:

— Milyen furcsák maguk, férfiak. Ezelőtt két nappal még fogadkozott, hogy nem tud nélkülem élni, s Debrecentől Pestig mégis beleszeretett a hugomba.

— Miért csodálkozik ezen, hiszen nagyon hasonlítanak.

És ekkor Nelli elgondolkozva így szólt:

— Nagyon. Össze is tévesztenek lépten-nyomon Bellával. De mi már beleszoktunk s közösen használjuk a barátainkat.

Ismét elhangzott hát a végzetes mondat. Olivér eredetileg Nellit szerette, Bella azért tetszett meg, mert Nelli már tetszett. Most viszont azt érezte, hogy Bella kegyelméből megízlelt boldogságot Nelli révén ízlelte meg. De tudta, hogy ez nincs így, viszont úgy vélte, hogy a Bellával ízlelt boldogság Nellivel ízelve sokkalta hatalmasabb volna. Mindezek következtében oly szenvedéllyel ölelte magához Nellit...

Szó, ami szó, két hét múlva megesküdtek. Ami Bellát illeti, őt az apja férjhez adta Tufnicsek Bernáthoz, aki a főtebb elmondottakról semmit sem tud.